



175

їодина

*Грађевинскої факултету
Универзитету у Београду
(1846–2021)*

175
іювілея
Трафезинської факультетської
Університетської у Деліграді
(1846–2021)



Београд, 2021.



175

*їодина
Грађевинскої факултету
Универзитету у Београду
(1846–2021)*

Почасни одбор

Покровитељ прославе 175 година Грађевинског факултета Универзитета у Београду:
Влада Републике Србије.

Председник Почасног одбора:

Господин **Бранко РУЖИЋ**, први потпредседник Владе и министар просвете, науке и технолошког развоја.

Почасни одбор:

- ♦ министар **Бранко РУЖИЋ**, први потпредседник Владе;
- ♦ проф. др **Владан ЂОКИЋ**, ректор Универзитета у Београду;
- ♦ академик **Владимир КОСТИЋ**, председник Српске академије наука и уметности;
- ♦ проф. др **Бранко КОВАЧЕВИЋ**, председник Академије инжењерских наука Србије;
- ♦ **Биљана ВУКСАНОВИЋ**, председник УО Инжењерске коморе Србије;
- ♦ **Марко ЧАДЕЖ**, председник Привредне коморе Србије;
- ♦ **Милорад ГРЧИЋ**, в. д. директора ЈП *Електропривреда Србије*;
- ♦ **Горан ПУЗОВИЋ**, директор ЈП *Србијаводе*;
- ♦ **Александар АНТИЋ**, директор *Коридора Србије*;
- ♦ **Зоран ДРОБЊАК**, в. д. директора ЈП *Пушеви Србије*;
- ♦ **Борко ДРАШКОВИЋ**, директор Републичког геодетског завода;
- ♦ **Стојан ЧОЛАКОВ**, директор ХК *Енергопроект*;
- ♦ в. проф. др **Дејан ДИВАЦ**, директор Института *Јарослав Черни*;
- ♦ др **Венцислав ГРАБУЛОВ**, директор Института за материјале Србије;
- ♦ проф. др **Владан КУЗМАНОВИЋ**, декан.

Списак учесника у припреми Монографије

У припреми монографије „175 година Грађевинског факултета Универзитета у Београду (1846–2021)” учествовали су практично сви садашњи и бивши наставници и сарадници Факултета. Посебну захвалност изражавамо колегама који су дали значајнији допринос у писању појединих поглавља:

I Уводни део

- ♦ Проф. др Владан Кузмановић
- ♦ Проф. др Бранко Божић
- ♦ В. проф. др Иван Игњатовић
- ♦ Доц. др Ненад Фриц
- ♦ Доц. др Александар Ђукић

II Катедре

- ♦ В. проф. др Димитрије Закић, (МКОН)
- ♦ Доц. др Александар Радевић, (МКОН)
- ♦ В. проф. др Марија Нефовска-Даниловић, (ТМТК)
- ♦ Проф. др Мирјана Вукићевић, (ГГТ)
- ♦ В. проф. др Горан Младеновић, (ПЖА)
- ♦ Проф. др Душан Продановић, (ХВЕИ)
- ♦ Проф. др Бранислав Ђорђевић, у пензији, (ХВЕИ)
- ♦ В. проф. др Тина Дашић, (ХВЕИ)
- ♦ Проф. др Ненад Иванишевић, (УПГ)
- ♦ Проф. др Иван Алексић, (ГЕГИ)
- ♦ Доц. др Милева Самарџић Петровић, (ГЕГИ)
- ♦ В. проф. др Љиљана Брајовић, (МФНГ)

III Студенти

- ♦ Студент Стефан Мицић, (Студент продекан)
- ♦ Студент Игор Узун, (председник Студентског парламента)

IV Институти

- ♦ Проф. др Златко Марковић, (ИМК)
- ♦ В. проф. др Ненад Јаћимовић, (ИХВЕИ)
- ♦ Доц. др Сања Фриц, (ИСГ)
- ♦ Доц. др Предраг Петронијевић, (ИУПГ)
- ♦ Доц. др Станко Ђорић, (ИНП)
- ♦ В. проф. др Бранко Миловановић, (ИГЕГИ)
- ♦ В. проф. др Љиљана Брајовић, (МФНГ)
- ♦ В. проф. др Горан Тодоровић, (ИМФНГ)

V Заједничке службе

- ♦ Ксенија Џуверовић Савић, (БИБ)
- ♦ Јасмина Његован Поповић, (БИБ)
- ♦ Емилија Продановић, (ОСЛ)

VI Списак свршених студената

- ♦ Тамара Вукша, (ССП)

I Уводни део. 1

Уводна реч декана	3
Програм прославе јубилеја	7
Кратка историја факултета до 1996. године	11
Истакнути професори	19
Управа факултета од оснивања до данас	23
Наставни планови од 1996. године и акредитација 2021. године	27
Факултет данас и визија развоја	73

II Катедре 79

Катедра за материјале и конструкције (МКОН).	81
Катедра за техничку механику и теорију конструкција (ТМТК)	129
Катедра за грађевинску геотехнику (ГГТ)	167
Катедра за путеве, железнице и аеродроме (ПЖА).	191
Катедра за хидротехнику и водно еколошко инжењерство (ХВЕИ)	213
Катедра за управљање пројектима у грађевинарству (УПГ)	255
Катедра за геодезију и геоинформатику (ГЕГИ)	281
Катедра за математику, физику и нацртну геометрију (МФНГ)	327

III Студенти. 349

Студентска организација, студентски парламент.	351
Студенти генерације, награђени студенти из фондова	354
Учешћа у ваннаставним активностима.	361

IV Институти 365

Институт за материјале и конструкције (ИМК)	367
Институт за хидротехнику и водно еколошко инжењерство (ИХВЕИ)	395
Институт за саобраћајнице и геотехнику (ИСГ)	409
Институт за управљање пројектима у грађевинарству (ИУПГ)	421
Институт за нумеричку анализу и пројектовање конструкција (ИНП)	425
Институт за геодезију и геоинформатику (ИГЕГИ)	435
Институт за математику, физику и нацртну геометрију (ИМФНГ)	445

V Заједничке службе 451

Увод	453
Кабинет декана, секретар Факултета (ДЕК)	453
Служба за студентска питања (ССП)	455
Библиотека (БИБ)	456
Центар за информационе технологије (ЦИТ)	458
Финансијско-материјална служба (ФМС)	460
Општа служба (ОСЛ)	461
Техничка служба (ТСЛ)	463

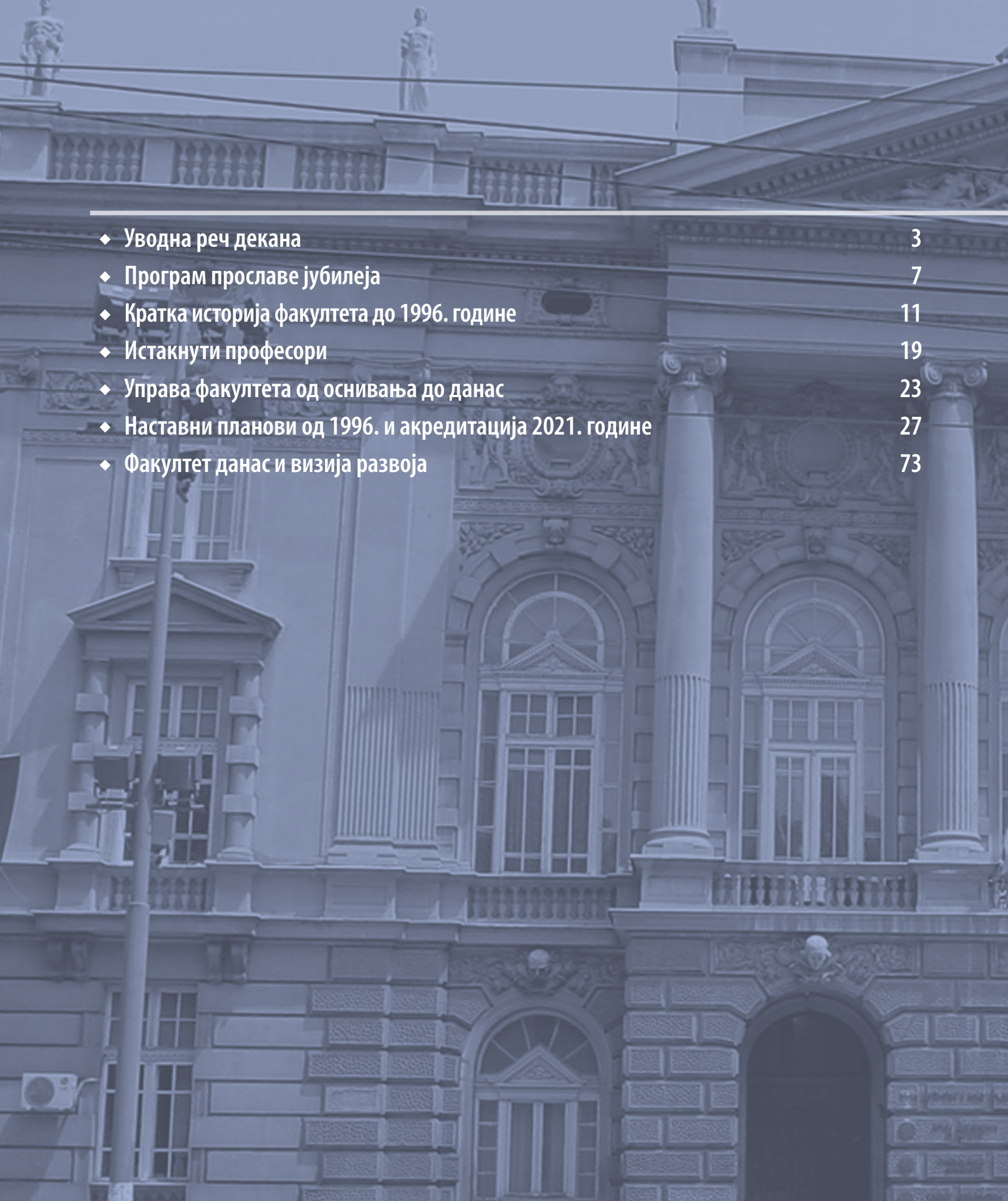
VI Списак свршених студената 465

Списак доктора наука	467
Списак магистара наука	468
Специјалистичке студије	469
Списак дипломираних грађевинских и геодетских инжењера	470
Списак мастер инжењера грађевинарства и геодезије	482
Списак дипломираних инжењера грађевинарства и геодезије	489

Азбучни списак биографија	501
-------------------------------------	-----



УВОДНИ ДЕО



◆ Уводна реч декана	3
◆ Програм прославе јубилеја	7
◆ Кратка историја факултета до 1996. године	11
◆ Истакнути професори	19
◆ Управа факултета од оснивања до данас	23
◆ Наставни планови од 1996. и акредитација 2021. године	27
◆ Факултет данас и визија развоја	73



УВОДНА РЕЧ ДЕКАНА

У земљама са тако бурном историјом као што је има Србија, одувек је било тешко градити и оснивати, још теже опстати, а најтеже – трајати. Високошколска настава из области грађевинарства и геодезије, нераскидиво повезана са Грађевинским факултетом у Београду, траје већ 175 година. Чувена Инџинирска школа, основана 19. 6. 1846. године при Лицеју у Београду, наш је истински камен темељац, претеча, високошколска и образовна институција из које је изникао Грађевински факултет Универзитета у Београду.

Поносни на традицију, посвећени данашњим генерацијама студената и загледани у будућност, монографију приређујемо са циљем да генерацијама које долазе оставимо сведочанство о Грађевинском факултету с краја XX и почетка XXI века. Историјски развој Факултета детаљно је описан у монографији објављеној 1996. године, поводом 150-годишњице. Зато ће овај летопис бити преглед последњих двадесет пет година рада и живота Факултета.

Привилегија је бити декан у години јубилеја и изузетна част предводити Организациони одбор за обележавање овако значајног догађаја. Годишњицу схватамо као прилику да се захвалимо генерацијама наших претходника. Током свих пређашњих деценија они су марљивим радом и врхунским инжењерским достигнућима градили име и традицију Факултета, али и углед српског грађевинарства. Захваљујући стручном ангажовању наставника и инжењера – наших бивших студената, готово да нема важнијег објекта у Србији у чијем пројектовању или изградњи није учествовао неко ко је завршио Грађевински факултет у Београду. Славу Факултета проносили су и широм света на многим велелепним објектима које су пројектовали и градили на свим меридијанима.

Током протеклих 175 година мењале су се форме високошколског образовања, политичке прилике, закони и наставни планови, али су грађевинарство и геодезија остале инжењерске дисциплине неизмерно важне за развој државе и друштва. Након Првог светског рата (од када постоје сачувани подаци) до 30. јуна 2021. године дипломирало је 11 912 студената, одбрањена су 1 623 мастер рада, 533 магистарске тезе и 361 докторска дисертација. Списак свршених студената по нивоима студија приказан је у Поглављу VI.

Делатност Факултета најбоље описују три латинске речи записане на нашем грбу: *studere, docere, aedificare* – истраживати, образовати, градити. *Истраживајте* зато што

су истраживање и наука покретач развоја сваког друштва и једини начин да задржимо присуство на светској мапи нових знања. *Образовањи* зато што је наш основни задатак да стварамо генерације нових инжењера, спремних да наставе тамо где смо ми стали и постану бољи од својих учитеља. *Грађини* зато што је градитељство наша професија и потреба да својим умећем и стручним достигнућима Србија постане лепше место за живот нових генерација.

Највећа промена у наставној делатности у периоду после Другог светског рата настала је усвајањем Закона о високом образовању 2005. године и усклађивањем високог школства са Болоњском декларацијом. Формирана су два студијска програма: Грађевинарство и Геодезија; студије су подељене на четири нивоа: основне, мастер, специјалистичке и докторске студије, а постојећи одсеци претворени су у модуле. Детаљи о организацији наставе, студијским програмима и наставним плановима дати су у Поглављу Наставни планови од 1996. године и акредитација 2021. године. Међутим, након увођења болоњског система, осавремењавање наставе није у довољној мери пратило промене у високом образовању, нити потребе тржишта рада и генерација нових студената.

После петнаест година рада по оваквом систему, дошло је време за корените промене. Главни циљеви акредитације 2021. били су повећање квалитета и ефикасности студија и усклађивање са системом лиценцирања предвиђеним Законом о планирању и изградњи. По моделу 3+2, акредитована су три студијска програма: Грађевинарство, Геодезија и Геоинформатика, сваки са заједничким основним студијама и мастер студијама подељеним на модуле. На докторским студијама акредитована су два студијска програма: Грађевинарство и Геодезија и геоинформатика. Прва генерација по новој акредитацији студије је започела у години јубилеја, октобра 2021. Верујемо да ће наредне генерације студената задржати широко академско образовање по ком је Факултет надалеко познат, али да ће усвојити више практичних знања и вештина потребних за ефикасније укључивање у стручни и научноистраживачки рад. То је могуће постићи кроз брижљиво осмишљене вежбе у савремено опремљеним лабораторијама, али и кроз квалитетнију стручну праксу. С обзиром на то да је реформа наставе процес, неопходно је перманентно праћење примене наставних програма и остварених резултата. Мера ће бити успех и постигнућа студената, пролазност на испитима и просечна дужина студирања, ниво стручне оспособљености за решавање задатака у пракси, али и осећај задовољства и поноса студената што су завршили наш факултет.

Један од основних захтева савременог образовања и предуслов успеха студија јесте да студенти буду у центру наставног процеса. Зато студенте треба још снажније охрабрити да преузму активну улогу у процесу рада, подстицати њихову креативност и иновативност. Посебно је важна улога студената у области осавремењавања и квалитета наставе, примене акредитованих курикулума и побољшања ефикасности студирања. На нашем факултету постоји и дуга традиција студентског организовања и учешћа у бројним ваннаставним активностима као што су: домаћа и међународна такмичења из знања и вештина, скупови студената грађевинских факултета, учешће у раду међународних удружења студената грађевине и геодезије, акције добровољног давања крви, учешће на домаћим и међународним спортским такмичењима, помоћ студентима прве године кроз пројекат Студент-ментор, организација сајмова стипендија и запошљавања, учешће у пројектима заштите животне средине, промоција Факултета у средњим школама и многе друге. Факултет ће и убудуће подржавати и помагати

студентске пројекте јер значајно утичу на побољшање квалитета и успеха студирања. Појединости о раду студената приказане су у Поглављу III.

Нови миленијум донео је и брз напредак у области дигитализације, вештачке интелигенције, нових материјала, технологија, правила пројектовања и принципа прорачуна. Неопходно је стално усавршавање наставног кадра, даље унапређење наставних програма, али и помоћ колегама из праксе кроз програме образовања током читавог живота. У том циљу, Факултет је организовао низ курсева из различитих области грађевинарства и њихову систематску промоцију међу инжењерима у пракси. Очекујемо да ћемо на тај начин помоћи усвајање нових знања, повећати капацитет грађевинске индустрије и унапредити процес дигитализације грађевинарства Србије.

Научноистраживачка делатност представља један од првих приоритета у раду Факултета. Нова Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије, Закон о науци и истраживањима и оснивање Фонда за науку и Фонда за иновациону делатност значајно су изменили систем финансирања науке у Србији. Зато је неопходно систематско ангажовање на добијању пројеката из области науке и технолошког развоја. На међународном плану компетитивност науке је одавно постала један од најбитнијих критеријума. Петогодишњи позив *Horizon 2020* заменио је нови позив *Horizon Europe* који траје до 2027. године. Факултет се благовремено укључио и препознао интердисциплинарни карактер, потребу међународне сарадње и удруживања са релевантним иностраним научноистраживачким организацијама. Посебно је важно сагледати да актуелне теме пројеката доминантно припадају областима одрживог развоја, нових материјала, технологија, климатских промена и утицаја на животну средину. Стога, базична теоријска знања треба да буду у функцији њихове примене у савременим областима науке и истраживања. Да бисмо обезбедили услове за квалитетно учешће у свим овим пројектима, треба наставити са јачањем капацитета научноистраживачке инфраструктуре, улагање у лабораторије и опрему за истраживање, као и подизање индивидуалних капацитета истраживача за припрему и учешће у пројектима. Кључна активност у целокупном процесу реализације научноистраживачких пројеката јесте формирање квалитетних тимова, укључивање младих истраживача и активније учешће наставника у вишим звањима. Најважнији резултати у области научноистраживачког рада приказани су у Поглављу II.

Иако Факултет представља образовну и научноистраживачку организацију, делатност Факултета је нераскидиво повезана са привредом. На тај начин наставници обезбеђују стручне компетенције неопходне за висок квалитет наставе, помажемо привреди у решавању најсложенијих задатака пројектовања и изградње и обезбеђујемо бољи материјални положај свих запослених. У сарадњи са привредом приоритет су високостручни послови у којима до изражаја може доћи научни и стручни потенцијал наших наставника, као и технички капацитети лабораторија и опреме којом располажемо. Факултет мора остати поуздан ослонац привреди, препознат као институција у којој могу бити решени најсложенији професионални изазови из области грађевинарства и геодезије. Зато је неопходно стално ангажовање на личном стручном усавршавању, увођење младих инжењера у послове сарадње са привредом, редовно обнављање постојећих и исхођивање нових великих лиценци из области пројектовања. Појединости о најважнијим стручним остварењима, кроз делатност института, приказани су у Поглављу IV.

У складу са квалитетом, потенцијалом и традицијом, Грађевински факултет мора да задржи лидерску позицију у науци, струци и афирмацији грађевинарства, геодезије и геоинформатике у Србији. То је могуће постићи сталним унапређивањем квалитета, неговањем изврности, поштовањем принципа академске честитости и инжењерског поштења, као и систематском промоцијом резултата рада студената и наставника. На тај начин повећаћемо видљивост и привлачност Факултета и обезбедити нове генерације квалитетних студената и будућих инжењера.

Модеран и препознатљив, Грађевински факултет Универзитета у Београду данас са поносом слави велики јубилеј. На темељима славне прошлости стварамо бољу будућност, водећи се постулатима записаним на грбу Факултета: *studere, docere, aedificare* – истраживати, образовати, градити. И тако већ 175 година.

У Београду,
новембар 2021.

Декан
проф. др Владан Кузмановић